

B
KİTAPÇIK TÜRÜ

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

8. SINIF 2. DÖNEM
TÜRKÇE DERSİ
MERKEZİ ORTAK (MAZERET) SINAVI
16 MAYIS 2015 Saat: 09.00

Adı ve Soyadı : .....
Sınıfı : .....
Öğrenci Numarası : .....

SORU SAYISI : 20
SINAV SÜRESİ : 40 Dakika

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Sınıf öğrenci yoklama listesinde belirtilen sınıfta ve sıra numarasında oturunuz.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz.
3. Kitapçık türünü cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. Cevap kâğıdı üzerindeki kodlamaları kurşun kalemle yapınız.

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE
KİTAPÇIĞIN ARKA KAPAĞINDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

TÜRKÇE

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kağıdına işaretleyiniz.

1. (I) Uzaktan bakıldığında doğanın akışı insanın içini sıkar. (II) Tepemizde kımıldamadan duran gökyüzü, her sabah doğup her akşam batan güneş, bir deniz, durmadan tekrarlanan aynı şeyler... (III) Ne kadar usanç vericidir doğa bu hâliyle. (IV) Doğanın tekrarlanan bu döngüsü bir yandan hayata bağlar insanı. (V) Hergün doğan güneşle yeniden doğar, hayata yeniden başlarsınız.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinden itibaren yazarın düşüncesinin yönü değişmiştir?

- A) II.   B) III.   C) IV.   D) V.

2. Bal arıları, soğuk kış günlerinde donmamak için kendilerine has bir yöntemle kovanlarını ısıtır. Bu süreçte bir grup arı, kovanın ortasında durur; ısınmak için gövde ve kanatlarını hareket ettirir. Diğer bir grup arıysa ortadaki arıların çevresinde daireye benzer bir çeşit kalkan oluşturur. Bir süre sonra, ortadaki arılar yorulduklarında dış dairedeki arılarla yer değiştirir.

Bu metinde anlatılmak isteneni veren atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşten artmaz, dıştan artar.
B) İşleyen demir ısıldar.
C) Birlikten kuvvet doğar.
D) Yazın başı pişenin kışın aşı pişer.

3. Bir ilkbahar günü, öğle vakti... Hava sakin. Güneş tepede... Büyük bir vadi gözümüzün önünde uzanıyor ve genişliyor. Renkler parlak. Tepenin eteklerinde yer yer taze çayırlar... Bu yeşillik insanın zihnine yapışıp kalıyor. Biraz ileride, köşke yakın bir bostanın yanında bir gelincik tarlası var. Gözler, kıpkırmızı bir ışık ve renk cümbüşü içinde boğuluyor. Gökyüzü masmavi.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Örnekleme   B) Betimleme
C) Karşılaştırma   D) Tanık gösterme

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “sert” sözcüğü mecaz anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Bardaklar, sert zeminde paramparça oldu.
B) Dolabın sert yaylı kapağını kaç gündür tamir edemedi.
C) Meyvelerin sertlerini tezgâhın önüne koydu.
D) Onun herhangi birine öfkelenerek sert davrandığı görülmemiştir.

5. Sen geldin benim deli köşemde durdun
Bulutlar geldi üstünde durdu
Merhametin ta kendisiydi gözlerin
Merhamet saçlarını ıslatan sessiz bir yağmurdu
Bulutlar geldi altında durduk

Bu şiirin altı çizili dizesindeki söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişileştirme B) Abartma
C) Benzetme D) Konuşturma

6. O, beyaz bir kuştı, ak kanatlıydı;
Yol gibi dağları aşan atlıydı;
Hayaldi, hayalden bile tatlıydı;
Ne ışık bıraktı, ne iz bıraktı!

Bu şiirdeki sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Soyut anlamlı sözcüğe yer verilmiştir.
B) Yansıma sözcük vardır.
C) Somut anlamlı sözcükler bulunmaktadır.
D) Eş anlamlı sözcükler birlikte kullanılmıştır.

7. Aldırmayın, okumak üzerine şunun bunun dediklerine. Benim dediklerime de aldırmayın. Belki siz bir kazanç beklediğiniz için okuyorsunuz, kitapların içine türlü türlü çizgiler çizmekten hoşlanıyorsunuz, bir kitabı pek beğenmişsiniz de baştan aşağı ezberlemek istiyorsunuz. Ben ne karışırım? Keyif sizindir, bildiğiniz gibi okuyun.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme B) Makale
C) Anı D) Hikâye

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “açık” sözcüğü, karşısında verilen anlama uygun kullanılmıştır?**

	Cümle	Anlam
A)	Açık pencerenin önünde denize karşı saatlerce dertleştik.	Boş
B)	Dükkânları açık olan caddeden sola saptılar.	Çalışır durumda olan
C)	Bütün gece kar yağmasına rağmen yol açıktı.	Aralığı çok
D)	Bu adamın her işi açıktır.	Engelsiz, serbest

9. Vakit gece yarısını geçti. Uykum hiç yok. Hiçbir yerde bu denli rahat, ince, pırıl pırıl keten örtüleri olan tren görmedim. Yatmaya, oturmaya kıyamadım. Biraz dalmışım, içim geçmiş. Üç buçukta uyandım. Gece gece beyaz bir akşam loşluğu var. Burada akşamla sabah el ele vermiş, ufkun çevresinde dönüp duruyor. Biri geçerken öbürü geliyor.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirme yapılmıştır.
B) İkilemeler kullanılmıştır.
C) Devrik cümleye yer verilmiştir.
D) Deyimlerle zenginleştirilmiştir.

10. Elimde iki kitap var. Üstlerinde “Konuşan Kitap” yazılı. Düğmesine basıyorsun ve sayfadaki hikâyeyi bir de sesli dinleyebiliyorsun. Anne ve babalar için büyük kolaylık. Özellikle de yorgun akşamlarda, bana kitap oku, diye tutturan çocuğunuzun önüne koyup rahat edebilirsiniz! Peki, ya anne, baba ile çocuk arasındaki dostluk? Kitap sayfalarındaki sayısız hikâyeyi paylaşarak gelişebilecek, derinleşebilecek o dostluk ne olacak?

Bu metinde sesli kitapla ilgili eleştirilen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocukların okuma alışkanlığını olumsuz etkilemesi
B) Aileyle çocuk arasındaki iletişimi zayıflatması
C) Aileye maddi yük getirmesi
D) Teknoloji bağımlılığına sebep olması

11.

Sevgili Okurlarımız,

Sonbahara girdiğimiz bugünlerde nezle ve grip olma ihtimalimiz yüksek. Her iki hastalık da virüslerle bulaşıyor. Bu nedenle bu sayımızda virüsleri daha yakından tanıtmak istedik. Virüslerin çoğalma biçimleriyle ilgili yazıların yanı sıra bir de oyun tasarladık. Bu oyunda hücrelerimizin virüslerle mücadelesi canlandırılmaktadır.

Sevgili Okurlarımız,

Dergimizin başyazısı doğa yürüyüşlerini ele alıyor. Özellikle doğa yürüyüşü yapmak için uygun olan bazı yerleri bu yazımızda tanıtıyoruz. Dergimizin ekinde doğa yürüyüşleriyle ilgili hazırladığımız bir kitapçık ve kampa giderken yanımıza alabileceğimiz bazı malzemelerin listesini veren kartlar da var.

Bu metinlerin alındığı dergilerin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sporla ilgili faaliyetleri anlatmaları
B) Büyük bir okuyucu kitlesine ulaşmaları
C) Oyunlar tasarlayıp okuyucu sayısını arttırmaları
D) Ele aldıkları konuları çeşitli materyallerle desteklemeleri

12. I. Bu akımlar sayesinde de kapak üzerindeki süsleme teknikleri zenginleşti.
II. Kapakların süslemesi için de yüzeye kazıma tekniğiyle çeşitli tipte çizgiler işlenirdi.
III. Kitap kapakları ilk dönemde ağaçtan yapıldı.
IV. Zamanla gelişen ve değişen medeniyetlerle bu teknikler çeşitli sanat akımlarını doğurdu.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulduğunda doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) III - II - IV - I   B) III - II - I - IV
C) IV - III - II - I   D) IV - I - III - II

13. Şiire bitti gözüyle bakmam. Şiirde bitmemiş taraflar vardır her zaman. İlk taslak, ilk biçim günler günü benim cebimde dolaşır. Minik kağıtları çıkarıp göz gezdiririm. Bir sözcüğü değiştiririm, cebime koyarım. Gelirim, bir bakarım, tekrar eski şekline döndüğüm olur ya da yeni bir biçime dökmek istediğim olur. Bu tedirginlik sanat için, şiir için şart.

Bu metinde şairle ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Yazdığı şiiri bir zaman sonra değiştirmek ister mi?
B) Daha iyi şiir yazma endişesi taşır mı?
C) Şiirlerini son şekline sokmak için çalışır mı?
D) Şiiri vazgeçilmez bir uğraş olarak görür mü?

14. Otobüs ve vapurda, sinema ve tiyatrodan, parkta, okulda kısacası toplum hayatının her aşamasında hâl ve hareketlerimize dikkat etmeliyiz. Başkalarını rahatsız eden laubali, kabadayı hareketlerden, konuşmalardan kaçınmalıyız. Kaba, cıvık, şımarık insandan kim hoşlanır? Hareketlerine hâkim olamayan insan her şeyden önce biçimsizdir. Hâlbuki sakın ve başkalarını eksiklikleriyle kabul eden insanın hâl ve tavrı bize huzur verir.

Bu metinde aşağıdaki değerlerden hangisi ele alınmamıştır?

- A) Yardımlaşma
B) Saygı
C) Hoşgörü
D) Nezaket

15. (I) Kurmaca günlükler, edebiyatta bir anlatım türü olarak yazara pek çok olanak sağlıyor. (II) Yazar bu anlatım türünü tercih ederek karakterini okura daha yakın, daha gerçekçi kılabileniyor. (III) Okurla kitap kahramanı arasındaki perde böylelikle biraz daha inceliyor. (IV) Karakterlerin iç dünyalarına, olayları algılayışlarına, maskelerinin arkasına derinlikli bir bakış fırsatı sunuyor bu tarz. (V) Diğer taraftan sanatçının kahramanla özdeşim kurması taraf-sızlığını ortadan kaldırıyor.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde olumsuz bir durumdan bahsedilmiştir?

- A) II.   B) III.   C) IV.   D) V.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Bu olay onu gerçekden telaşlandırmıştı.
- B) Çocuklar traktörün kasasına sevinçle bindi.
- C) Avukat, cezaevine yetişemeyeceği için üzülüyordu.
- D) Hastalar koridorda muayene sırası bekliyorlar.

17. Orta Asya'nın en eski kentlerinden biridir Semerkant (I) Nasrettin Hoca burada çok meşhur hatta Hoca ile Timur'un fıkraları bugün bile anlatılıyor. Sık sık (II) "Nasrettin Efendi" ya da "Nasrettin Molla" diye tanınan Hoca, burada da karşınıza şu suretlerde çıkıyor (III) Bazen bir heykelde görürsünüz, bazen dükkânlarda satılan biblolar da (IV)

Bu metinde numaralanmış yerlerden hangisine farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

18. Aşağıdakilerden hangisi birleşik isim cümlesidir?

- A) O günlerde havalar bozuktu.
- B) Bakışlarımız karşılaştınca gülümsedi.
- C) Oturduğu ev oldukça genişti.
- D) Leylak ağaçları pırıltılar içindeydi.

19. (I) Step, yarı kurak iklim bölgelerinde görülen seyrek ve cılız ot topluluklarıdır. (II) Steplerin görüldüğü yerlerde yıllık yağış miktarı 250-400 mm arasındadır. (III) İlkbahar yağışlarına bağlı olarak yeşeren bu otlar yaz kuraklığından dolayı sararır. (IV) Stebin esas bitkisi, kökleri derine inmiş kurakçıl otlardır.

Numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle özne ve yüklemden oluşmuştur.
- B) II. cümlede sıfat-fiil kullanılmıştır.
- C) III. cümlede yüklemi geçişsiz bir fiildir.
- D) IV. cümle yapısına göre basittir.

20. Sissiz bir gecede gökyüzünde ay ve yıldızın cümbüşü vardı.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede öge dizilişiyle aynıdır?

- A) Arslan Bey güçlü, kuvvetli, atılgan ve korkusuzdur.
- B) Hasat bittiğinde çiftçiler büyük bir mutluluk yaşadı.
- C) Duygularını hiçbir zaman çevresindekilere belli etmezdi.
- D) Bir yaz günü yaylada iki eski dost karşılaşmış.

SINAV BAŞLAMADAN AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ

1. Öğrenciler, sınav kurallarına ve salon görevlilerinin tüm uyarılarına uymak zorundadırlar.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılmayacak durumdaysa sınav görevlilerine bildiriniz.
3. Sınav başladıktan sonra öğrencilerin salon görevlileri ve birbirleri ile konuşmaları, kalem, silgi vb. şeyleri istemeleri yasaktır.
4. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını yıpratmadan temizce siliniz ve yeni cevabınızı kodlayınız.
5. Cevap kâğıdınızı silinmeyen bir kalemle imzalayınız.
6. Cevaplarınızı, cevap kâğıdındaki ilgili soru numarasını dikkate alarak yuvarlağın dışına taşırmadan kodlayınız.
7. Soru kitapçığının sayfalarını kontrol ediniz, baskı hatası var ise değiştirilmesini sağlayınız.
8. Soru kitapçığı üzerinde yapıpıp cevap kâğıdına işaretlenmeyen cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.
9. Soru kitapçığının içindeki boş alanları çözümlerinizi için kullanabilirsiniz.
10. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz.
11. Cevabını bilmediğiniz sorular üzerinde fazla zaman kaybetmeden diğer sorulara geçiniz. Zamanınız kalırsa bu sorulara daha sonra dönebilirsiniz.
12. Sınav puanınızın hesaplanmasında sadece doğru cevaplarınız dikkate alınacaktır.
13. Sınav bitiminde, soru kitapçığı ve cevap kâğıdını salon görevlilerine teslim ediniz.
14. Sınav sırasında sözlük, hesap makinesi, saat fonksiyonu dışında özellikleri bulunan saat veya çağrı cihazı, cep telefonu, telsiz, radyo ve bilgisayar özelliği bulunan elektronik cihazları yanınızda bulundurmanız halinde sınavınız geçersiz sayılacaktır.
15. Cevap kâğıdınızı sınav süresince hiçbir öğrencinin göremeyeceği şekilde önünüzde bulundurunuz.
16. Sınavınızın değerlendirilmesi aşamasında, toplu kopya tespiti veya başka adayın sınav evrakını kullanmanız durumunda sınavınız geçersiz sayılacaktır.
17. Soruları ve sorulara verdiğiniz cevapları kaydetmeyiniz, hiçbir şekilde dışarı çıkarmayınız.
18. Sınav süresince dışarı çıkılmayacaktır.
19. Sınav evraklarını teslim etmeyenlerin sınavı geçersiz sayılacaktır.

SINAV GÖREVLİLERİNCE SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE ÖĞRENCİLERE YAPILACAK SON UYARI

- Soracağınız bir şey var mı? Varsa, şimdi sorunuz.
- Sınav başladıktan sonra sorularınıza cevap verilmeyecektir.
- Başlama zilini bekleyiniz.

Hepinize başarılar dileriz.

(Sınav görevlisi başlama ve bitiş saatini tahtaya yazacaktır.)

Bu kitapçığın her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, kitapçığın tamamının veya bir kısmının Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar, doğabilecek cezai sorumluluğu ve kitapçığın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

**16 MAYIS 2015 TARİHİNDE YAPILAN 8. SINIF II. DÖNEM
TÜRKÇE DERSİ MERKEZİ ORTAK (MAZERET) SINAVI
“B” KİTAPÇIĞI CEVAP ANAHTARI**

TÜRKÇE

---

1. C
2. C
3. B
4. D
5. C
6. B
7. A
8. B
9. C
10. B
11. D
12. A
13. D
14. A
15. D
16. A
17. C
18. C
19. D
20. D